

TIR-carnet

TIR-passitusmenettely on luvanvarainen menettely, jonka tarkoituksena on varmistaa tavaroiden keskeytyksetön liikkuminen kuljetusreittiä pitkin tullivalvonnan vaarantumatta. Menettelyä voidaan soveltaa vain TIR-yleissopimukseen liittyneissä jäsenmaissa. Suomessa TIR-carnet'n myöntää [Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry](#). TIR-passituksen vakuutena toimii TIR-carnet'n myöntäneen takaajan vakuus (SKAL ry), eli erillistä vakuutta ei tarvitse luovuttaa Tullille.

TIR-passituksen aloittaminen

TIR-carnet'n ja liiteasiakirjojen (edeltävän menettelyn asiakirja, rahtikirja CMR, hyväksymistodistus) lisäksi ilmoituksen sisältämät tavarat ja kuljetusväline tulee esittää lähtötullitoimipaikassa. Tulli tekee tarvittavat merkinnät TIR-carnet'hen, tekee tarvittaessa tavarantarkastuksen ja sinetöi kuljetusvälineen. Tämän jälkeen kuljetus voi alkaa.

TIR-tietojen ilmoittaminen sähköisesti

TIR-carnet'n tietojen antaminen Tullin sähköiseen passitusjärjestelmään on pakollista EU:n alueella tapahtuvissa kuljetuksissa. Paperinen TIR-carnet on silti myös täytettävä sähköisen ilmoituksen rinnalla.

TIR-carnet'n haltija on vastuussa siitä, että TIR-ilmoituksen tiedot on annettu sähköiseen passitusjärjestelmään ennen kuin TIR-carnet esitetään vahvistettavaksi lähtötullitoimipaikassa. Sähköisen ilmoituksen tiedot voidaan antaa Internetissä toimivan nettipassitussovelluksen kautta osoitteessa <https://asiointi.tulli.fi/passitus> Toimija, jolla on EDI-yhteys Tulliin, voi antaa TIR-carnet'n tiedot sähköisesti Tullin passitusjärjestelmään myös TIR-carnet'n haltijan puolesta nk. manuEDI-ilmoituksena. TIR-carnet'n haltija on kuitenkin aina vastuussa ilmoituksen oikeellisuudesta sekä menettelyyn liittyvien säännösten noudattamisesta riippumatta siitä, kuka tekee sähköisen TIR-passitusilmoituksen.

Tullin sähköinen passitusjärjestelmä palauttaa ilmoituksen antajalle ilmoitukseen liittyvän viitenumeron, joka on esitettävä lähtötullitoimipaikassa yhdessä TIR-carnet'n, ilmoituksen sisältämien tavaroiden ja kuljetusvälineen kanssa. Lähtötullitoimipaikan virkailija hakee Tullin sähköisestä passitusjärjestelmästä asiakkaan viitenumeron perusteella sinne tallennetun ilmoituksen ja vertaa ilmoituksen tietosisältöä esitettyihin asiakirjoihin (TIR-carnet, rahtikirja jne.). Tämän jälkeen ilmoituksessa mainitut tavarat voidaan luovuttaa TIR-menettelyyn ja vahvistaa TIR-carnet esitetyksi Tullille sekä tulostaa passituksen saateasiakirja TIR-carnet'n liitteeksi.

ATA-carnet

ATA-carnet on kansainvälinen asiakirja, jolla voi väliaikaisesti viedä näyttelytavaraita, ammatinharjoittamisvälineitä ja kaupallisia tavaränäytteitä ko. tullileissopimukseen liittyneisiin maihin.

ATA-carnet muodostaa myös kansainvälisesti hyväksytyn takuun maahan tuotavista tavaroista mahdollisesti perittävästä tullista ja tuontiveroista. ATA-carnet ei korvaa muita tuonnin yhteydessä mahdollisesti tuontirajoitusten vuoksi vaadittavia asiakirjoja tai lupia, kuten ampumaseiden tuontilupia ja terveystodistuksia.

ATA-carnet'ita myöntävät hakemuksesta kauppakamarit kussakin sopimukseen liittyneessä maassa. Kauppakamarit eri maissa muodostavat tullimaksujen takuurenkaan. Suomessa ATA-carnet-asioita hoitaa [Keskuskauppakamari](#).